

UKOME, İstanbul Büyük Şehir Belediye Başkanlığı Genel Sekreteri Sn. Adem BAŞTÜRK Başkanlığında 26.01.2012 gün ve saat 14.00'da gündemindeki konuları görüşmek üzere toplandı.

İLGİ: Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü'nün bila tarih ve sayılı yazısı eki rapor.

TEKLİF: Adalar İlçesinde faaliyet gösteren fayton taşımacılığının görüşülmesi teklifi

TOPLU ULAŞIM HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ RAPORU:

İlgi Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü raporunda;

Tarihi, kültürel, ekonomik ve stratejik yapısıyla dünyanın en önemli metropollerinden biri olan İstanbul'la ilgili her türlü planlama faaliyetlerinde, doğal ve kültürel varlıkların tahribatına yönelik kentleşme baskısının kontrol altına alınması, bu değerlerin koruma kullanma dengesi çerçevesinde günümüz yaşamı ile bütünleştirilmesi amaçlanmaktadır. İstanbul metropolitan alanı içersinde tarihi ve coğrafi yapısıyla birçok kültüre ev sahipliği yapmış ve halen birçoğunu da bünyesinde barındıran Adalar İlçesindeki ulaşım planlamasında da; doğal ve kültürel bütünlüğün sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde ele alınması gerekmektedir.

Büyükada, Heybeliada, Burgazada ve Kınalıada hem yerleşik nüfus, hem de turistik seyahatler açısından yoğun ulaşım ilişkilerine sahiptir. Yerleşim içi toplu ulaşım faaliyetleri Büyükada, Heybeliada ve Burgazada'da toplamda 277 adet faytonla sağlanmakta, Büyükada'da yer alan 226 faytondan 140 tanesinin ise İspark A.Ş. tarafından işletilen barınağı bulunmaktadır. Heybeliada ve Burgazada'da yer alan faytonların barınak problemi olmamakla birlikte, niteliklerinin artırılmasına ve işletim sistemlerinin düzenlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Adalar İlçesi fayton taşımacılığındaki temel sorunlar aşağıda listelenmiştir:

- Mevcut durumda faytonların %30'u (86 adet) barınaktan yoksundur.
- 86 fayton için yeni barınak yapılması durumunda yaklaşık 11.000-12.000m²'lik inşaat alanlı ilave kapalı alana gereksinim duyulmaktadır. (Atların barınma alanları, fayton bakım ve malzeme alanları, seyis konaklama alanları vb.) Büyükada'da bulunan 18.000 m² toplam inşaat alanlı 140 faytonluk barınağın maliyeti göz önünde bulundurulduğunda, yeni yapılacak barınağın kamuya ilave yük getireceği hesaplanmaktadır.
- Yüksek maliyetinin yanı sıra ada genelinin doğal ve kentsel sit alanlarından oluştuğu düşünüldüğünde bu ölçekte ilave bir yapının geri dönüşümü olmayan bozulmalara sebebiyet vereceği düşünülmektedir.
- Büyükada'da Mevcut fayton depolama alanı olan At Meydanı'nın kapasitesinin (1.700m²) sadece 55-60 adet faytonu barındıracak büyüklüktedir.
- Büyükada'da fayton sayısının fazla olması nedeniyle At Meydanında düzensiz depolama yapılmakta ve sonucunda meydanı besleyen yollarda trafik akışı aksamaktadır.
- Fayton taşımacılığı turistik amaçlı ve nostaljik bir faaliyet olması gerekirken, Adalar'da alternatifsiz toplu ulaşım aracı olarak kullanılmaktadır.
- Faytonların kullandığı yol güzergahları boyunca %15'den yüksek eğimlerin bulunmakta ve yer yer daralan yol en kesitleri nedeniyle atlar zorlanmaktadır.
- Yoğun fayton kullanımı bisiklet ve yaya trafiği açısından tehlikeye sebebiyet vermektedir.
- Yoğun fayton kullanımı yüzünden atlar yeteri kadar dinlendirilememektedir. Bu yoğun kullanım, hayvan haklarına ve çeşitli ülkelerdeki fayton kullanım kurallarına uygun değildir.

- Turistik amaçlı yoğun kullanım ve yüksek fayton ücretleri nedeniyle ada halkının ulaşım talepleri yeteri kadar karşılanamamaktadır.
- Fayton başına 4-5 at kullanılması nedeniyle, atların sağlık, bakım ve beslenme ihtiyaçları karşılanamamakta, denetiminde yetersiz kalınmaktadır.
- Yoğun fayton kullanımı nedeniyle çevre kirliliği (koku, hayvan pisliği, ses kirliliği vb) oluşmaktadır.
- Oluşan çevre kirliliği nedeniyle Adalar'daki yaşam kalitesi düşmektedir.
- Kınalıada'da yerleşik nüfusun ulaşım faaliyetleri emisyonu yüksek motorlu taşıtlar ile ve gayri yasal olarak düzenlenmektedir.

Bahsi geçen sorunlar çerçevesinde Büyükada'daki toplu ulaşım hizmetlerinin disipline edilmesi, mevcut kapasitenin verimli şekilde kullanılması ve ileride yapılabilecek yeni uygulama ve düzenlemelerin sağlıklı alt yapısının oluşturulması için öncelikle temel problem olarak barınak sorunu yaşayan 86 adet faytonun kamulaştırılarak hizmet dışı bırakılması gerekmektedir.

Yapılan tespitler sonucunda,

- Büyükada'da kayıtlı 226 adet fayton içerisinde 33 adet firmanın/şahsın birden fazla faytonu bulunduğu,
- Birden fazla faytona sahip firma/şahısların sadece 1 fayton barındırması durumunda bu firma/şahısların sahip oldukları 51 adet faytonun açığa çıkacağı,
- Kamulaştırmaya öncelikle açığa çıkan 51 adet faytondan başlanması gerektiği,
- 86 adet faytonun geriye kalan 35 (86-51=35) adetinin ise, gönüllülük veya noter huzurunda yapılacak kura ile belirlenmesi,
- Uzun vadede atlı fayton taşımacılığını sürdürülebilir hale getirmek için elektrikli fayton taşımacılığına yönelik düzenlemelere ihtiyaç duyulduğu,
- Elektrikli fayton taşımacılığının çevresel sorunları minimize ederek ekonomik avantajlar (düşük bakım ve taşımacılık ücreti) sağlayacağı görülmektedir.

Sonuç olarak; Adaların simgesi haline gelen Fayton Taşımacılığındaki mevcut sorunlarının ortadan kaldırılması, ulaşım hizmetlerinin çevresel duyarlılığı yüksek, koruma-kullanma bütünlüğü içinde sürdürülebilir hale getirilmesi, barınak sorunu yaşayan 86 adet faytonun kamulaştırılması ve ilk aşamada 40 adet elektrikli araçla (fayton vb.) taşımacılığa geçiş yapılmasının uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

(Handwritten signatures and initials)

UKOME'NİN KARARI: Adalar İlçesinde faaliyet gösteren fayton taşımacılığındaki mevcut sorunların ortadan kaldırılması, ulaşım hizmetlerinin çevresel duyarlılığı yüksek, koruma-kullanma bütünlüğü içinde sürdürülebilir hale getirilmesi amacıyla 86 faytonun kamulaştırılmasının uygun olduğuna; **Kamulaştırma işleminin**, Büyükkada'da kayıtlı 226 adet faytondan öncelikle birden fazla faytona sahip firma/şahısların 1 fayton dışındaki toplam 51 faytonundan başlanılmasına, 86 adet faytonun geriye kalan 35 (86-51=35) adetinin ise, gönüllülük veya noter huzurunda yapılacak kura çekimi şeklinde yapılmasına, atlı fayton taşımacılığının uzun vadede uygun ölçekte sürdürülebilir olabilmesi için ilk aşamada 40 adet elektrikli araçla (fayton vb.) taşımacılığa geçiş yapılmasına ve elektrikli araçlara ilişkin ücret tarifesinin daha sonra UKOME tarafından belirlenmesine karar verilmiştir.

Başkan
Adem BASTÜRK
Genel Sekreter

Muzaffer KÖNÜCÜ
İlhan Kom.Tem.

Uye
Mustafa AZMAN
Denizcilik.Müs.Tem.
(KATILMADI)

Uye
Mümin KAŞVECI
İETT Gen.Mdl.Tem.

Uye
Muzaffer HACIMUSTAFAOĞLU
Genel Sekreter

Uye
Şetih YAŞAR
Sahil Gv.Kom.Tem.

Uye
H. İlhan İNCE
DHMI Gen.Mdl.Tem.

Uye
Süleyman GENÇ
İst. Şehir Hatları Tur. A.Ş.

Uye
Dursun BALCIOĞLU
Ulaşım Daire Başkan
(KATILMADI)

Uye
Ali KARAAŞLAN
1.Hukuk Mş.

Uye
Mehmet Rahmi GL
TCDD 1.Bölge.Mdl.Tem.

Uye
Ömer YILDIZ
İst.Ulş.A.Ş.Gen.Mdl.

Uye
Murat ŞENGÜN
İst.Emn.Mdl. Tem.

Uye
Abdurrahman UÇAR
Fen İş. Bölge

Uye
Veli ATILGAN
İst. Ulaş.Bl.Mdl.Tem.

Uye
Adil KARAIMAİLOĞLU
Ulaşım Koord.Md.

Uye
Metin KRKT
MSB İst. İnş. Eml. Bl.
Bşk.Tem.

Uye
Nurcan APAYDIN
TCK Gen.Mdl.Tem.

Uye
M.ZiyaERDEM
DLH Gen. Mdl.Tem.

Uye
Byhan KLE
Top. İnş. Hiz. Md.